

E
D
C Educational Development Center

بسمه‌ای تعالی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی رفسنجان

معاونت آموزشی

مرکز مطالعات و توسعه‌ی آموزش علوم پزشکی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی رفسنجان

آیین نامه اجرایی مدل آموزش آبخاری ویژه مقطع تحصیلات تکمیلی

فروردین ماه ۱۴۰۱

ویرایش اول

ماده ۱. مقدمه و هدف:

استفاده از روش‌های آموزشی متنوع، یکی از شیوه‌های افزایش اثربخشی فرایند یاددهی-یادگیری است. آموزش آبخاری یکی از این رویکردهای مفید در برنامه‌ریزی آموزشی است که می‌تواند در زمینه‌های مختلف آموزشی و پژوهشی برای دانشجویان مقاطع کارشناسی ارشد و دکترای تخصصی مورد استفاده قرار گیرد و مفید واقع شود. شیب نزولی سلسله مراتب آموزش از یک سو به عمق یادگیری متناسب با هر سطح کمک می‌کند و از سوی دیگر فرصت بی‌نظیر «یادگیری حین تدریس» را برای هر سطح فراهم می‌نماید. وجود دانشجویان تحصیلات تکمیلی نیز فرصت مناسبی را برای بهره‌برداری از این شیوه‌ی آموزشی فراهم می‌کند تا با بهره‌گیری از توان آنها هم به نیاز دانشجویان کارشناسی و کارشناسی ارشد در جهت آموزش پاسخ داده شود و هم فرصت یادگیری مهارت‌های تدریس و افزایش توانمندی را در اختیار دانشجویان تحصیلات تکمیلی قرار گیرد.

با توجه به هدف اصلی مدل آموزش آبخاری از یک سو و وجود دانشجویان تحصیلات تکمیلی در دانشگاه از سوی دیگر، مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه با نگاه به تجارب دانشگاه‌های پیشرو در حوزه‌ی آموزش، همفکری خبرگان آموزش دانشگاه و با کمک کارگروه اختصاصی تدوین آیین‌نامه‌ها، آیین‌نامه حاضر را تدوین نموده است.

ماده ۲. تعاریف:

۱. دانشگاه: دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی رفسنجان
۲. دانشجوی تحصیلات تکمیلی: کلیه دانشجویان مقاطع کارشناسی ارشد و دکترای آموزشی دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان از هر رشته و دانشکده و بدون در نظر گرفتن نوع پذیرش
۳. آموزش آبخاری: یکی از مدل‌های آموزش که در آن عضو هیئت علمی به عنوان استاد راهنمای آموزشی در نوک قله قرار دارد و در سطوح پایین‌تر به ترتیب دانشجویان دکترای تخصصی، کارشناسی ارشد و در آخرین سطح نیز دانشجویان کارشناسی با یکدیگر در ارتباط هستند. بدین ترتیب یک هرم یا آبخار آموزشی شکل می‌گیرد که

آموزش از عضو هیئت علمی با تجربه به صورت سلسله مراتب به دانشجویان منتقل می‌گردد. این شیوه‌ی آموزش اختیاری می‌باشد و هر گروه آموزشی می‌تواند بر اساس شرایط و مصوبات داخلی خود از مزایای این آیین‌نامه استفاده نماید. استفاده برای تمام دروس، تعدادی از دروس یا یک واحد خاص ارائه شده در گروه بلامانع است.

۴. مسئول آموزش آبخاری: یکی از اعضای هیئت علمی هر گروه آموزشی که بر اساس توانمندی علمی و آموزشی توسط مدیر گروه و جهت مدیریت اجرایی-علمی برای آموزش آبخاری گروه انتخاب می‌گردد.

ماده ۳. وظایف گروه آموزشی:

۱. انتخاب درس، دروس یا واحدهای گروه جهت ارائه به شیوه‌ی آموزش آبخاری.
۲. انتخاب مسئول آموزش آبخاری گروه. پیشنهاد می‌شود اساتید دارای مدارک مرتبط با آموزش پزشکی جهت تصدی این مسئولیت در اولویت قرار گیرند.
۳. تعیین و انتخاب عناوین و کلیه‌ی ملزومات اجرایی-علمی مرتبط با عناوین (از جمله منابع، محتوای پیشنهادی، شیوه ارزشیابی، زمان و مکان تدریس و غیره) جهت آموزش آبخاری.
۴. تعیین حداکثر

ماده ۴. وظایف و مسئولیت‌های مسئول آموزش آبخاری:

۱. در چارچوب قوانین و مقررات آموزشی دانشگاه، مسئولیت کامل و نظارت همه جانبه‌های اجرایی، علمی و آموزشی دانشجویان در آموزش آبخاری در کلیه‌ی مقاطع و رشته‌های گروه بر عهده مسئول آموزش آبخاری می‌باشد.
۲. عنوان مبحث مورد نظر جهت تدریس و کلیه‌ی ملزومات علمی و اجرایی تدریس (از جمله منابع، محتوای پیشنهادی، شیوه ارزشیابی، زمان و مکان تدریس، برنامه‌ریزی و غیره) پس از تصویب در شورای آموزشی گروه، توسط مسئول آموزش آبخاری و در ابتدای ترم در اختیار دانشجویان قرار خواهد گرفت.
۳. حضور مسئول آموزش آبخاری در اولین جلسه تدریس دانشجویان تحصیلات تکمیلی به دانشجویان مقاطع پایین‌تر الزامی می‌باشد.

۴. اقدام جهت صدور ابلاغ گواهی تدریس برای دانشجویان مشارکت کننده در آموزش آبخاری.

ماده ۵. ضوابط و وظایف دانشجویان:

۱. حداکثر تعداد واحدی که دانشجو در یک ترم می‌تواند تدریس کند ۰,۵ واحد (معادل ۸ ساعت) است.
 ۲. مسئول آموزش هر یک از دانشجویان مقطع کارشناسی ارشد به صلاحدید مدیر گروه، یکی از اعضای هیئت علمی به طور مستقیم یا با واسطه یک دانشجوی مقطع دکترای تخصصی که قبلاً در آموزش آبخاری شرکت کرده است، می‌باشد.
 ۳. توسط عضو هیئت علمی مسئول آموزش آبخاری در آن ترم برای دانشجویان کارشناسی ارشد و دکترای تخصصی دارای صلاحیت ورود به آموزش آبخاری، دوره یا کارگاه آموزشی شیوه تدریس برگزار می‌شود.
 ۴. ارزیابی پایانی مبحث تدریس شده توسط دانشجویان مقاطع بالاتر، توسط خود عضو هیئت علمی مسئول آموزش آبخاری صورت می‌گیرد.
 ۵. ارزشیابی کیفیت تدریس دانشجویان تحصیلات تکمیلی شرکت کننده در آموزش آبخاری توسط هم دانشجویان کارشناسی تحت تعلیم و هم توسط خود استاد مربوطه انجام می‌شود.
 ۶. به ازای تدریس دانشجو، گواهی تدریس توسط معاونت آموزشی دانشگاه صادر می‌گردد و همچنین ۵۰ درصد نمره درس کارآموزی برای رشته‌های غیربالینی براساس ارزشیابی کیفیت تدریس، محاسبه می‌گردد.
- تبصره ۱: دانشجویان تحصیلات تکمیلی که ۵۰ درصد از واحدهای خود را گذرانده باشند، مشمول آموزش آبخاری می‌شوند.
- تبصره ۲: دانشجویان کارشناسی ارشد که معدل کل آنها بالای ۱۵ باشد و دانشجویان دکترای تخصصی که معدل کل آنها بالای ۱۷ باشد، مشمول آموزش آبخاری می‌شوند.
- تبصره ۳: دانشجویانی که در نیمسال پس از همکاری در آموزش آبخاری، دچار افت تحصیلی شوند از ادامه همکاری منع می‌گردند.
- تبصره ۴: دانشجویان تحصیلات تکمیلی برای ورود به آموزش آبخاری باید تأییده صلاحیت عمومی را از معاونت دانشجویی و فرهنگی دانشگاه داشته باشند.

این آیین نامه در ۵ ماده در چهارمین جلسه شورای آموزشی دانشگاه مورخ ۱۴۰۱/۰۵/۰۲ مورد بررسی و تصویب قرار گرفت.